

Luceafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor
din Republica Socialistă România

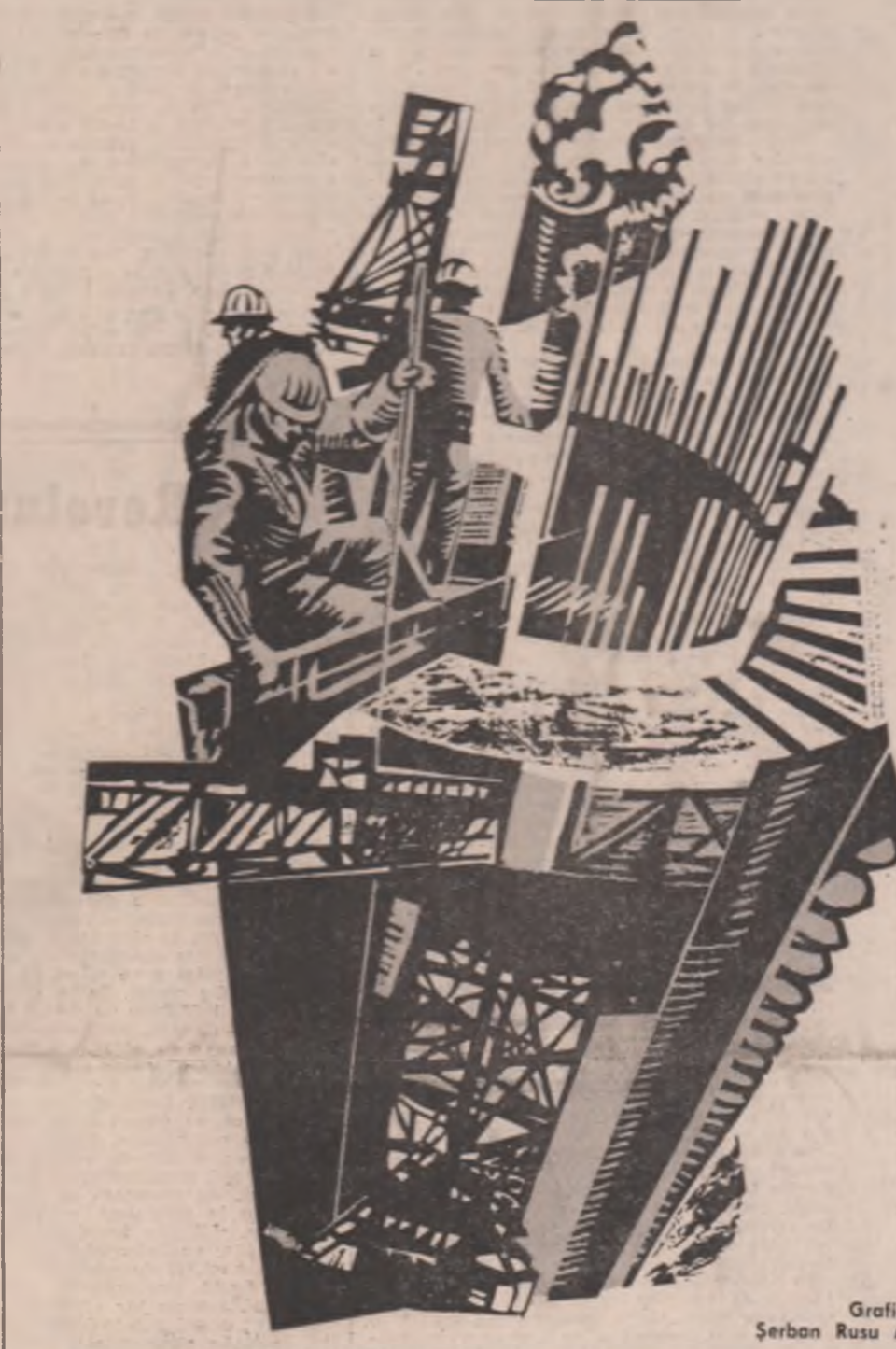
SENSUL ISTORIEI

In împlinirea unui secol de la revoluția din 1848 se înfăptuiește unul din cele mai mari transformări petrecute în viața patriei: naționalizarea principalilor mijloace de producție, trecerea lor în proprietatea celor ce munșesc, în proprietatea întregului popor. Puterea politică își asigură acum și puterea economică, procesul revoluționar își consolidează temeliile și urma să cunoască vaste creșteri în toate domeniile de activitate. Naționalizarea de la 11 iunie 1948 a condus, după cum aprecia recent secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la lichidarea proprietății burghezo-moșterescă asupra mijloacelor de producție, la crearea în economie patriei noastre a proprietății socialiste, a întregului popor și apoi a proprietății cooperatiste, moment care a marcat începutul fâuririi societății socialiste în România.

Noua geografie economică a patriei își are liniile de relief în actul de acum patruzeci de ani. Congresul al IX-lea al partidului a conferit noi dimensiuni și o substanțială ridicare de altitudine întregii economii, dezvoltării pe vaste direcții a industriei și, legat de aceasta, a agriculturii, pentru ca, în succesive etape și sub raportul unor profunde prefaceri revoluționare, să se configureze tot mai exact și într-o dinamică mereu mai complexă și inovatoare, o experiență de o deosebită valoare teoretică și practică. Și o realitate în desfășurarea căreia s-au materializat uriașe investiții, și-au împlinit și se împlinesc mari proiecte de viitor. S-au ridicat și se ridică mari citorii ale muncii și creației, ale noului tehnic și științific, ale gândirii și practicii într-o indisolubilă legătură cu interesele poporului, ale întregii națiuni. S-a afirmat și se afirmă o nouă calitate moral-politică și socială a celor care, printr-o singlămă intrată deja în limbul comun, se numesc proprietari, producători și beneficiari. Este acesta întregul sens și este înreita semnificație pe care un tratat de epocă — Epoca Nicolae Ceaușescu — îl dobândește după evenimentul inaugural care a fost Congresul al IX-lea al partidului. O nouă calitate a oamenilor muncii, a clasei muncitorești, și-au însușit sistemul democrației noastre socialiste, muncitorești-revoluționare, sub incidența ei se regăsesc programe și obiective care, din etapă în etapă, au condus la ridicarea patriei pe noi trepte de progres și civilizație.

Sub semnul acestei noi creații se înfăptuiește învățământul, știința și cultura, creșterea și formarea tinerilor generații afirmarea spiritului revoluționar, creator. Lămurirea și aprofundarea acestor ani expresia lor veșnică, chipul eroului înfăptuitor, sentimentul apartenenței la cauze mari și edificatoare. Dar întreg acest traseu, retrospectiva drumului străbătut, mai reținează și altceva, o experiență care, în esența ei, a trebuit să dislice și viziuni simpliste și simplificate, precum și moduri triumfalistice de abordare a construcției socialiste, a realităților proprii. Este aici meritul istoric indiscutabil al secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care, printr-o gândire politică inovatoare și o acțiune practică sistematică, a fundamentat căi și direcții proprii fâuririi socialismului și comunismului în patria noastră, îmbogățind în același timp tezaurul gândirii politice și ideologice universale. Experiența românească, sublinia recent tovarășul Nicolae Ceaușescu, demonstrează că proprietatea socialistă de stat și cooperatistă reprezintă singura bază rațională pentru progresul economic-social și fâurirea cu succes a socialismului și comunismului.

Cei paluzeci de ani cîți au trecut de la actul naționalizării, noua imagine a orașelor și satelor, acele embleme ale construcției multilaterale și ale interrelațiilor profesilor prezentului și viitorului care sint marile platforme industriale prezente în fiecare județ al patriei după noua organizare teritorial-administrativă, programele și obiectivele adaptate la cel de al XIII-lea Congres și Conferința Națională ale partidului, viabilitatea opțiunilor și a căilor de realizare a acestora, dintr-o perspectivă care în multe privințe atinge pragul milenului trei, iată, într-o privire de ansamblu, argumentele care susțin o experiență politică și economică inovatoare, în consens cu prurile noastre cerințe și posibilități.

Grafică de Șerban Rusu Arbore

11 Iunie 1948—11 Iunie 1988
TEME ȘI PERSONAJE ALE LUMII MUNCITOREȘTI (in pagina a 3-a)

Calea 11 Iunie

Pasii mei din copilărie și mai ales din adolescență cu străbătut-o de nenumărate ori. Totuși, astăzi mi-ar fi greu să refac mental parcursul străzii 11 Iunie din fostul oraș romantic de la poalele Capelii, devenit peste noapte o puternică cetate industrială și un modern oraș emblematic pentru noile proporții economice și culturale, în panorama cea mare și mereu inovată a României socialiste.

Strada 11 Iunie rămîne, oricum, pentru mine, un punct de reper cu profunde implicații. În primul rînd, ea unește inima orașului natal, forjată din jurul halei și-a pieței, adică fîurii cotidian al unor vieți și al unor biografii comune, de fîmplă dreaptă a Oltului, adică de matcă pe unde se petrece din undă în undă, spre Dunăre, izvorul fără virște și dătător de nume pentru o întreagă provincie. În al doilea rînd, strada

11 Iunie, numită astfel din ziua istoricului act revoluționar al naționalizării, petrecut în 1948, prin chiar certitudinea existenței sale moderne, într-o așezare modernă — etalind la tot pasul o notă aparte de cochetărie în dimensiunile ei arhitectonice — este o jereastră pe unde năvălesc amintirile. Zestrea industrială de acum 40 de ani a Rîmnicului oltenesc însuși Tăbăcării Simțenilor, Fabrica de doage, și Fabrica de luminări. Pe rînd, orașul de la poalele Capelii a fost prin ani avanspostul forestierilor, al chimicilor, al energeticienilor, al metalurgistilor, al textilistilor. Numind doar Combinatul de prelucrare a lemnului, Platforma industrială a centralei de produse chimice anorganice, Întreprinderea de uzină chimică și forță, Hidrocentralele de pe rîul Olt, adică ceea ce se află cu valoare heraldică în emblema de astăzi a municipiului Rîmnicu Vilcea, nu fac decît să evi-

ANUL 1848 Conștiința unității naționale

Revolucionează în 1848 în Țările Române constituie o treaptă importantă în înfăptuirea cerințelor fundamentale ale dezvoltării moderne a poporului român, cărora le-au dat expresie politică și programă impede, implantându-le în esența clasei țărăni prin programe politice cu obiective avizate din năzuințele cele mai înalte ale acestora, cum sint Proclamația de la Iași, cele două programe elaborate de conducătorii mișcării național-revoluționare din Moldova (cel de la Cerneți și cel de la Brașov), Programul aprobat de Adunarea națională de pe Cîmpia Libertății și tuzinarea roșie la această adunare de Ștefan Bănuțiu.

Revoluțiile care au izbucnit în prima jumătate a anului 1848 în Europa centrală și carpato-carpatică (Austria, Cehia, Ungaria, Croația, Serbia de Nord, Slovacia, Transilvania, Moldova, Tara Românească, Polonia de vest) s-au integrat în marele vîlvătat revoluționar care a cuprins în 1848 o mare parte a Europei, de la Oceanul Atlantic la Dunărea de Jos și în guvernurile vestice ale Rusiei. Revoluția a început la 12 ianuarie la Palermo, în Sicilia și s-a întins foarte curînd în alte state italiene ca și în Lombardia și Venetia aliate sub stăpînire austriacă. La 22 februarie a început revoluția la Paris, ouorind regimul lui Louis-Philippe de Orleans, bazat pe oligarhia financiară, și a proclamat republica. Biruina revoluției de la Paris a dat un puternic avînt mișcărilor revoluționare de dincolo de hotarele Franței, unde condițiile erau coapte pentru revoluție. Astfel a izbucnit revoluția în Germania în Imperiul habsburgic (Austria, Cehia, Ungaria, Croația și Slovacia) și Țările Române, în Moldova, Tara Românească și Transilvania, care se aflau în etapa cînd revoluția burgheză constituia o necesitate obiectivă, mișcarea anti-feudală și națională cuprinsese cea mai mare parte a societății iar înfăptuirea unității și independenței naționale devenise o necesitate imperioasă a dezvoltării istorice.

Realitatea istorică arată că revoluțiile din Țările Române au constituit parte integrantă a marelui val revoluționar care a cuprins în 1848 Europa, dar nu a fost consecință a coloratei revoluții din Europa ci izbucniri ale unor imperiative istorice ale dezvoltării Țărilor Române, determinate de cauze interne, „adinc înrădăcinate în cele optzecede veacuri de trude și suferințe ale poporului” — așa cum a spus Nicolae Bălcescu.

Revoluțiile din cele trei Țări Române au înverdat cu putere imperatiul schimbării regimului feudal existent, al instaurării unui regim burghez-democratic capabil să rezolve gravele probleme economice, sociale și politice existente și să deschidă calea progresului general al societății, al vieții economice, politice și culturale. Ele au dovedit și năzuința fierbinte a maselor largi de unificare în prima etapă a Moldovei și Țării Românești, iar în cea de-a doua înfăptuire a statului național unitar al tuturor românilor. De asemenea, revoluțiile din țările românești au ridicat pe primul plan al activității publice, politice și culturale cîteva personalități care vor îndepîlni un rol important în fâurirea României moderne și în dezvoltarea sa pe toate planurile.

După înfrîngerea revoluțiilor din 1848 în toa-

te cele trei Țări Române a fost restaurat regimul feudal împotriva căruia luptasera revoluționarii, au fost luate măsuri aspre, de teroare, pentru a reduce poporul la deplină supunere, iar conducătorii luptei revoluționare au avut de îndurat urmărirea polițienească, măsuri arbitrare sau exilul.

Românii din Transilvania au suferit grave decepții chiar și înainte de înfrîngerea revoluției din 1848, atunci cînd în noua constituție din 7 martie 1849, „octroiată” de împăratul Austriei nu a fost inclusă niciuna din revendicările fundamentale cuprinses în hotărîrea de pe Cîmpia Libertății, după cum scribii, croații și slovacii care își fîrtiseră și ei singele apărîndu-și ființa națională de tendința de deznăționalizare promovată de guvernul ungar, care nu le recunostea nici măcar existența. Dar tocmai călcarea clinică de către Curtea habsburgică a promisiunilor făcute atunci cînd tronul habsburgic se clătina, a constituit pentru națiunile subjugate din Imperiul austriac o cotoriță istorică de mare importanță. Căci s-a întărit în aceste națiuni conștiința că în lupta pentru ameliorarea situației lor și pentru realizarea năzuințelor lor naționale nu se pot bizui

Francisc Păcurariu

Continuare în pag. a 2-a

1848—1988 TEMELII LA DESTINUL PATRIEI (in pagina a 2-a)

Fiii Maramureșului Cîntecul

Prietenul Ișana Pop, autorul impresionantului tratat „Vecinătăți și bună vecinătate în dreptul internațional, maramureșean de bază, m-a invitat stăruitor să particip la întîlnirea pe care și-o așadeau fiii Maramureșului din București, duminică 5 iunie, la Muzeul Satului, fie și numai pentru a-l asculta cum cîntă pe Grigore Lese din Tîrgul Lăpuș... Și l-am ascultat de dimineață și pînă noaptea țîrziu întonîndu-și cu o voce puternică, neschimbată, cu un timbru viril adinc seducător, fără nici o umbră de stridență sau de crispare, cîntecul său, căci de acum sint numai ale sale (așa cum cîntecul Mariei Tănase nu mai poartă nici decît al Mariei Tănase), de o frumusețe fulgurantă, cathartică, intrucît arhaicitatea rostirii magice, ermetice se voalează într-un inefabil dor de „a dulce spure”, făcîndu-și simți tresărirea spontan-genezică a limbii, căci „e ceva de fîntă vie într-o limbă, de fîntă care și încearcă în fel și chip sorții de bună așezare în lume”, cum spune filosoful...

Pînă la Grigore Lese mă consideram un adrofob, căci îmi plăceau în mod absolut doar două „voce” ale cîntecului românesc, Maria Tănase și Sofia Vicoveanca, nume ilustre în compania cărora nu eîz să-l așez pe Grigore Lese, maramureșul născut în satul Sloicești din Tara Lăpușului, școlii la Liceul de muzică din Bata Mare, incunant cu nenumărate premii ca dirijor și interpret vocal (e destul să precizez că a obținut locul întâi la toate edițiile Festivalului național „Cîntarea României”, artistul deplin, ajuns în mîzul vîrstei (34 de ani), a cărut arde încorporabilă trebuie să se bucure de o adevărată recunoaștere națională și universală...

Persoane mai sceptice care nu l-au auzit și nu l-au văzut niciodată pe Grigore Lese ar putea să ne spună că nu sînt cîntec românesc într-un sinaur ins („Frunză verde ș-un bănuț, / Nu sînt lumca-ntr-un drăguț”), noi cei care l-am ascultat cîntremurați și ne-am lăsat vrăjii de profunda moralitate pe care o emana prezența fâuririi sale printre noi, putem răspunde cu seninătate: „Ba stă, zău, dacă-i mindruț”, adică înțelept, căci a mai stat întreaga lume românească în cîte un drăguț și și-a făcut încercarea prin el în poezie, în pictură, în sculptură, în cîntec...

G. T. Arnea

Continuare în pag. a 3-a

Cezar Ivănescu

MEMINESCU: «ETERNA PACE»

Viața noastră e viața spumei
Și totuși, de-ar seca din fundu-i marea,
O altă mare-ar face lacrimile lumii.

Precum uitarea-i a durerii moarte
Astfel și moartea e uitarea vieții
Spre-a răsări din nou la altă soarte.

Da, e-o dorință mare, fără nume,
Pe care-n tot adîncul o cuprinde
Bătrînul haos, născător de lume.

Alteea lumii care rotește în haos
Cu zborul lor măsurător de vreme,
În veci pe cale, neafîind repaos.

Astfel tot trec, ca și un roi ce trece,
Și-n a lor fugă fierb și se-nfierbîntă,
Plutînd în veci prin universul rece.

Astfel e timpul, care lung străbate
Prin mii de veacuri, stăpînînd în silă,
Născînd și ucizînd în lume toate.

Astfel e spațiul fără fund și fine,
Iar din încrucisarea-amîndurora
Născînd mișcare, s-au născut lumine.

Căci timpul-i tatăl, iar genunea-i muma,
Iar fiul e mișcarea, o amorul,
E foc aprins ce arde pin-acuma.

Astfel rotînd se-nvîrt în jur de soare,
Pe cînd el însuși cu-ete împreună
O altă cîlină-n veci o să coboare.

Din trei mișcări mișcarea lor se-adună,
Cu toți în jos, toți împrejur de sine,
Toți împrejurul altor fac cunună.

Și-astfel din noapte s-a-nchegat lumine,
Căci prin mișcare s-au aprins cu toate,
Prin neodîlnă ceru-ntr-o se ține.

Și cine știi cînd ceasul lor va bate
Și cele trei inele s-o desface
Din a mișcării sfîntă trinitate.

Și peste tot s-o-nînde-eterna pace.

Un poem reconstituit

● Lucea remarcabil, și care are prietini adînci, pînă și acum, cînd se împlinesc 35 de ani de la moartea lui Eminescu, tot mai găsim în manuscrisele lui versuri care n-au fost niciodată nicl descifrate, nici publicate. Dar e ceva mai mult decît alt. Există o categorie de texte care se află cuprinse în singura ediție critică a poezilor, cea a lui Perpessiscu, dar e și cînd nici n-ar fi. Pentru că descifrate ca descifrate, ca exerciții rîzlete, niciunde afiabile, ca încercări risipite, pierdute, ale condeiului poetic, nu ca întregiri coerente și viabile, ca poezii vrednice de a întra, fie și alt de țîrziu, în conștiința

deplină a culturii noastre. Cu rangul pe care îl merită. Și, printre acestea, capodopere, ca Mohamed birutorul (vezi „Manuscriptum”, 2/194.) și ea aceasta pe care o înfățișăm astăzi, Eterna pace. Ce să se fi întimplat? Căuza poate fi deîmînată. Înainte de a cînta cîte o poezie anume, aleasă din ce Eminescu asternuse pe hîrtie pînă atunci, poetul scria năvălnic, imbușugat, sub urgența chemării poetice și fără a zăbovi asupra organizării și constituirii. Apoi, rîspitor, uita, trecea mai departe, pierdindu-se în demnului alt imperativ și chiar fără să-și dea seama ce lăsa în urmă. Și sint adesea, semnate în neorînduială printre alte

răsaduri, înfăptuiri cărora doar puțină grîlă le lipsește ca să se adune și să se încheie în poeme fără cusur. Avem deci dreptul și, imperioasă, datoria, a unei pierderi ar fi prea mare, să deslușim noi structurile latente, să asamblăm și să organizăm, nu e o procedură arbitrară, ci un act perfect legitim de restituire.

Astfel, în culețul 220, pe opt pagini dintre filele 65 și 83, se află un număr de terține, publicate de Perpessiscu ca versiuni colaterale și deduse din Mușat și ursturile (OPERE, V, p. 545—553). Totuși, în afară de faptul că este vorba tot de terține, între acestea și poezia dată de editor drept metă nu este absolut nici o legătură. Și nici între ele levătura nu apare la prima vedere, și pentru că dezordinea și dispersia redacțiilor sint extreme ur și, mai ales, pentru că se interferează două straturi de inspirație incongruente. Apoi vine clipa cînd, citînd, așa cum cere sînta ideii poetice,

nu la sîr (nici nu prea se vîdește vreun sîr), et în secvența 68, 80, 83 și 85, își apare în față, vibrînt de frumusețe, un mare poem. L-am intitulat, după ultimele lui cuvinte, Eterna pace. Un cîntec foarte pur și foarte dens despre puterile și fucerile și veșnicile treziri și întoarceri din care e făcută lumina. Poezia începe cu o strofă care funcționează ca un preambul și care pare puțin străină de ceea ce urmează. Dar nu este. Ceea ce urmează este dominat de ideea de cîlcicitate cosmică, dar în această primă strofă e de un cîlcu este, vorba, acela al durerii omenești, al unor ființe care doar volburii de spumă sub cer, dar a căror pămîmire, adîncă și cuprînzătoare, poate să umple vesnic vînta mării cu nesecute și vesnice lacrimi. Singura deosebire este că, în limitele condițiilor noastre, durerea care sintem nu are soroc, iar pacea nu ne vine dinăuntru firii noastre, et din

aboluția lumii întregi. Celelalte strofe, care amintesc de Dante și de Paradisul lui cum nîlcie nu amintesc în toată poezia limbii noastre, sint despre tot ce se petrece în univers între nașterea din haos și anihilarea finală. O cosmogonie cum alta asemănătoare Eminescu n-a mai scris, de care nu știam. O mișcare autoprînzătoare de astrale, geometice lumini, înfîlbîntîndu-se de propriul lor foc originar, odîncioară zămislite din cosmică iubire dintre timp și spațiu-genune, spațiu-noian. Rotîndu-se, eon după eon, în frîgul vechi al lumii, după legea unei întrelite evoluții orbitale care le cuprînde și pe care o cuprînd, și care este destinată să declina și să se desface, la capătul vremii, în neafînta veșniciei din ultimul vers.

Petru Creția

TEME ȘI PERSONAJE ALE LUMII MUNCITOREȘTI

11 Iunie 1948 — 11 Iunie 1988

„Preluind din mina burgheziei fabricile și uzinele, bogățiile naționale, clasa muncitoare s-a dovedit în stare să le gospodărească incomparabil mai bine și să le dezvolte neîncetat în interesul întregului popor. Ea a dus cu cinste pe umerii săi greul industrializării, a luptat cu abnegație și a făcut sacrificii pentru ca această operă vitală pentru națiunea noastră să triumfe, stimulând prin exemplul său energiile și avântul întregului popor.”

NICOLAE CEAUȘESCU

Galeria de personaje

Istoricul moment al naționalizării deschide drum unor procese sociale noi, necunoscute încă pînă atunci în lumea românească, și a căror consecință este, în planul mentalităților, decisivă pentru configurarea unui spirit nou, pe care îl numim, cu dreptate, „democrație muncitorească”. Vastă acumularea de energii și uriasă încordare în națiunii întregi pentru construirea unei lumi noi, socialiste, evoluția României, în perioada de după 1948, a cunoscut clarificări treptate pe care oglinda fidelă a culturii le-a reflectat într-un mod din ce în ce mai nuanțat, corespunzător evoluției însăși a societății, maturizării unei lumi care, inițial tînără, a reușit să slănească un stadiu înaintat de dezvoltare și pe deplin conștient de sine și de forța ei.

Această imensă pinză a realității (unde sînt cuprinse toate categoriile sociale și profesionale, toate năzuiele, izbindile și visurile unui întreg popor la ceas matur, al istoriei consolidate), s-a tradus într-un mod pe deplin convingător și în realitatea creației, această realitate care, fiind mator și magistru, îmbină prezent și viitor, gînd și faptă, aspirație și model. Astfel, putem spune și noi, la patruzeci de ani de cînd poporul este, în fine, stăpîn în țară liberă și independentă, că literatura, arta, creația literară-artistă și-au îndeplinit cu succes misiunea de a participa la edificarea societății socialiste și la gîtură cu aceasta, de a da seamă, pentru generațiile care vor veni, de tumultul clipei istorice pe care o trăim. O lume nouă și-a construit modelul interior și o literatură nouă și-a descoperit, pas cu pas, mizele mari, adevărate, mize care, ele singure, pot să constituie argument pentru o cultură cu program, matură și liberă.

Aici, în cultura română contemporană, sîntem în universul muncii, al unei lumi diversificate și asidui, al concretizării unui ideal, idealul socialist. Desigur că, în diferite etape ale construcției socialiste, contribuția literaturii la oglindirea acestui larg proces de democratizare a societății a fost tradusă în diferite forme concrete, a fost înțeles în moduri diferite. Dar toate aparțin istoriei noastre și din înălțura obiectivă a acestor fenomene a rezultat acest moment de maturitate, cînd, intr-adevăr, literatura și societatea se află în raporturi unitare, omogene, cînd necesitatea de a spune adevărul (și, spunîndu-l, să contribuie la evoluția unei societăți care este și va rămîne a celor ce muncesc) este imperioasă, evidentă și constituie o cheie pentru viitor. Iată de ce sinceritatea, luciditatea, cultul adevărului sînt exigente ale muncii de creație literară (o muncă, deci, și ea, cu aceleași drepturi în universul muncii ca ori care alta dar, poate, cu mai multe îndatoriri de conștiință). Un scriitor adevărat al vremurilor noi nu poate să fie „deplin” decît atunci cînd talentul este însoțit de o conștiință trează, de o putere de înțelegere a fenomenelor, a istoriei și a scriitorului, o conștiință, o morală.

Imaginea esențială a societății, prezentată de literatură, nu ar putea să fie, intr-adevăr, veridică și convingătoare altfel decît în condițiile acestui examen de conștiință și al prezentei unei profunde opțiuni morale care definesc munca scriitorului. Din acest punct de vedere, prezenta contemporană a literaturii este și va rămîne una fundamentală. Fundamentală și în fundamental, pornind de la și îndreptîndu-se către furtorii de bunuri materiale și spirituale.

George Traian Roman

Calea 11 Iunie

Urmare din pag. 1

Alba, Hunedoara și Gorj). Și cum sînt legat nu numai prin biografie de aceste două gazețe, nu numai prin profesie, ci și printr-o sentimentală nevoie de rememorări, iată-mă gata să refac orele de noapte din tipografie de-acolo și clipele din zori cînd suiam pe strada 11 Iunie către inima orașului, purtînd sub braț un ziar nou, cu cerneală tipografică încă umedă, un ziar în coloanele căruia se adunau toate unei epoci adevărate. Nu știu dacă-n toate orașele românești se află o asemenea stradă, dar cunoscînd-o pe cea din Rimnicu Vilcea și cunoscînd totodată, îndeaproape marile înnoiri din tot cu-

prinsul românesc pot generaliza fără să greșesc cu nimic că, de fapt, „Calea 11 Iunie” este singura cale dreaptă și vie pe care se putea înainta din acel istoric început de vară al anului 1948, pentru ca astăzi să avem, în loc de visuri, certitudini; în loc de himere, industrie; în loc de promisiuni, fapte incontestabile ale progresului; în loc de imagini patriarhal-idilice, panorama României moderne. O Românie pulsînd de energii, o Românie viabilă, clădită la proporțiile adevăratei și fii săi muncitori, în frunte cu viziunii lucizi, neobosiți, neînfricați, dăruiți cuie constructive pînă la supremul sacrificiu, adică ostajii anonimi din avangarda fericii — comuniști.

Doeme de EUGEN EIU

Ciudatul mers

al minerilor pe pămînt

Din lumina pieșoă, ca a griului brusc
ceracerat,
orașul de munte își revarsă nunțile
duminicale
inutile faruri de ceață și tandafirii coagulînd
pe omul vitrinelor
Mi-o rămas imaginea incetinind cuvintele
mersul ciudat al minerilor pe pămînt
adulmecă de Paringul imblînzit
Un subteran teritoriu ieșind din matcă
aidoma unei metafore răsturnate
în miriade de cioburi
refuzîndu-și prozodia
și revărsîndu-se pe pagina ușor voalată
într-o necenzurată regăsiere de sine...

Peisaj conținut

Boabe de pămînt negru, mîerle de cărbune
printre degetele nudoroase
rădăcinile plantelor cățăraătoare
Boabe de griu al beznei în care plămînește

soarele geologic, multiplicîndu-se...
Ochi de copii spălîndu-se cu lumină
și limpezînd nașterea zilei
dincolo de ferestre
muzică liberă a naturii cutremurînd arborii
înclățăți sub copertă de ardezie
Peisaje efemere, într-o rotire fără moarte,
răstîrnite între poezie și piine
și căuțîndu-și un trup
în ediția de dimineață a existenței
lumea reîncepe cu zumzet de stup
Scufundătorii în piatră cunosc această stare
această imponderabilă trecere spre cîntec
această explozie lentă a ființei în foneme
acest singe care vopșește garoafele...

Tablău de Vladimir Șetron

De la „Răsună valesă” la „Puterea și adevărul”

Revoluționarii art al naționalizării — act de un caracter lichidator al puterii economice a marii burghezii — înseamnă o revoluție în tipul raporturilor sociale, raport determinat de schimbarea în comun a principalelor mijloace de producție și de însoțirea rezultatelor producției în beneficiul întregii societăți. Așezîndu-se în fața istoriei, revoluționarii au avut o conștiință clară asupra prefațurilor revoluționare petrecute în sfera relațiilor sociale, cu profunde reverberații politico-economice în formarea și dezvoltarea societății noastre socialiste.

La puțin timp după actul naționalizării, necesitatea dezvoltării cinematografului românesc, printr-o serie de măsuri adecvate și eficiente instrumente ale formării conștiinței a determinat emiterea Decretului numărul 303 privind „naționalizarea industriei cinematografice și reglementarea comerțului cu produse cinematografice”, măsura de marea o etapă nouă pe drumul evoluției continue în țara noastră a celei mai populare arte.

Deși România se număra printre țările europene care au avut o producție de film înainte primului război mondial, dezinteresul statului și concurența străină au reprezentat frîm de netrecut în formarea unei adevărate școli naționale de film. Zestrea săracă a bazei materiale a cinematografului românesc, dilematismul cineastilor, mediocritatea scenariilor, inexistența unor tipuri actoricești expresive, absența mijloacelor financiare contracarată doar de entuziasmul unor pionieri ai filmului, reprezintă sinteza tabloului unei cinematografii, care după 1948 avea să-și asume ample responsabilități în educarea și stimularea conștiinței constructorilor noi orîndiri socialiste, în oglindirea epocii de mari prefaceri ce urma să vină, în materializarea epocii naționale.

Impusă de necesitatea dezvoltării producției cinematografice pe măsura conjuncturii istorice, realizarea unei puternice baze materiale a fost posibilă, după 1948, ea traducîndu-se concret în construirea Centrului de producție cinematografică de la Buftea, în înființarea studiourilor pentru filme documentare și de animație, în dotarea și modernizarea laboratoarelor de prelucrare a peliculei, în organizarea și modernizarea întregii rețele cinematografice a țării, în dezvoltarea și sprijinirea mișcării cineastilor amatorii. Pe cîștigul eforturilor îndreptate spre asigurarea bazei materiale necesare desfășurării muncii cineastilor în condiții optime, producția cinematografică a cunoscut și ea salturi semnificative de la o medie de 5 titluri pe an, în primul deceniu de cinematografie socialistă s-a ajuns la o producție de circa șase ori mai mare în prezent, ponderea cinematografului românesc în repertoriul crescînd considerabil. Restructurarea fundamentală, impusă cinematografului românesc prin actul naționalizării, a schimbat radical și perspectiva tematică a creației, în același timp îmbogățindu-se substanțial și aria geografică a educației și stimulării conștiinței economice socialiste — cinematografia noastră beneficiind de o organizare de tip industrial și de un sistem planificat de producție, a parcurs în ultimele decenii un drum impresionant marcat de certe izbînzii artistice, recunoscute de prestigioase jurii ale festivalurilor internaționale.

Ceea ce rămîne important și definitiv pentru

teu o cinematografie este raportul creatorilor ei cu actualitatea.

În raport cu perioada antebelică, marea cîștig al cinematografului românesc după 1948 rămîne interesul profund al cineastilor pentru reflectarea unor realități, pentru efortul de a conștientiza expresie artistică mutațiilor de structură petrecute în lumea societății contemporane, mutații ivite deopotrivă în relațiile umane, cit și în conștiință. Acordată tematică a actualității practice înființată, a generat subiecte cu mare forță de convingere, prilegiu nu o dată cu rașoase dezbateri ale unor probleme stringente, exprimate analitic cu o capacitate de comunicare capabilă să intereseze și să impună publicului.

De la Răsună valesă și Eruptia. În prima perioadă pînă la o serie de titluri ca: *Gloconda fără suris*, *Despre o anume fericire*, *Trei scrieri secrete*, *Probleme personale*, *Puterea și adevărul*, *Clipa*, *Proba de microfon*, *Cursa*, *Zile fierbinți*, *Dragostea începe vineri*, *Figuranții*, *Miezul fierbinte al pînii*, *Trepte pe cer*, *Fapt și drept*, *Orele 11*, *Cale liberă*. Un zîmbet pentru mai tîrziu, deschiderea panoramică a tematicii dedicate actualității vine să dezvăluie bogăția de sensuri prezentă în sondarea problemelor majore ale societății noastre, predilecția autorilor pentru investigarea psihologică a unor tipologii umane, cit mai diverse, cit și pentru analiza unor raporturi individuale complexe determinate de realitățile prezentului socialist.

Situa, de pildă, în prelungirea unor idei conținute într-un film — cap de serie, cum este *Puterea și adevărul* — *Proprietarii*, semnat de Șerban Creangă, oferă suport artistic ideii și conștiinței socialiste atacînd ferm și nuanțat ideea că muncitorii nu sînt simpli angajați ai unei întreprinderi, ei fiind implicați moral și material în întreaga biografie a acesteia. Confrontarea opiniilor, a pozițiilor profesionale, duela înierții cu dinamism și responsabilitate generează un conflict cu mare doză de credibilitate, cu nuanțe adecvate de expresivitate în argumentația bălăie pentru depășirea dificultăților inerente în complexe procese de producție, dar mai ales în raporturile inter-umane. În aceeași categorie se situează și *Zile fierbinți* de Sergiu Niculescu, peliculă care propune situații obișnuite — îndeplinirea planului, afirmarea unei inovații, raportul între personalitatea unui conducător și colectiv — dar o face la o înaltă tensiune ideologică demonstrînd cu prisosință virtualitățile prezentului, din care nu lipsesc poezia și dramatismul, delicatețea și patosul revoluționar.

În *Trepte pe cer* (regia: Andrei Blaier) li-norilor, constructorii impresionanților linii de înaltă tensiune se schimbură parca imaginile țării aflate într-un impetuos ritm de dezvoltare sînt oameni obișnuiți cu o doză de curaj și poezie aparte, cu solicitări încercate de responsabilitate, unde greșelile nu-și află loc nici atunci cînd sînt recunoscute. Eroarea proiectantului liniei de înaltă tensiune, cu posibile consecințe grave este îndreptată de șeful de șantier capabil să-și asume răspunderea pentru evitarea unui birocrațic lanț al aprobărilor.

Probleme personale (regia: David Reu) propune un tip uman generos, înzestrat cu luciditate și spirit critic, incomod pentru sine și pentru ceilalți prin aspirația către perfecțiune și războiul declarat împotriva incompetențelor, lașităților și minciunilor, instalate fie pe plan social, fie pe plan moral, personal viu și atasant de activist de partid, implicat direct în opera de prefacere socialistă a unui județ, al cărui prim secretar anulează cu fermitate festivul, falsele succese, evitînd gabioanele și moralizînd fără didacticism inutil. Elocvent în deschiderea tematică a actualității rămîne și monografierea marilor succese obținute de constructorii noi societății în ultimele două decenii, fie că este vorba de perimetrul șantierului, de institute de cercetare, de problemele marilor uzine, de spațiul universitar sau de vîrstă și preocupările tinerii generații.

Mesajul ideologic rămîne axat pe o dezbateră centrală: democrația socialistă inițiată odată cu semnarea istoricului act de acum patru decenii, ca factor și teren decisiv în înfruntarea dintre vechi și nou, dintre inerție și progres, într-un pachet de situații și conflicte la care nu o dată literatura a contribuit substanțial. Este suficient să amintim numele unor scriitori ca Marin Preda, Titus Popovici, Francisc Munteanu, D.R. Popescu, Eugen Barbu, Horia Pătrașcu, Grigore Zane, Petre Sălcuțeanu, Dinu Sărau, Ion Băieșu, Fănuș Neagu, Dragomir Horomnea ale căror opere au contribuit la memorabile realizări cinematografice.

Deși cu fluctuații de ritm și personalitate, uneori cu neașteptate scaderi valorice sau evadări din prezent, cinematografia noastră, rezizorii și scenariștii au demonstrat cu prisosință contribuția culturală a artei a șaptea la analiza problemelor actualității fie că se referă la ideea de bază a gestioniilor socialiste a puterii și a expresiei democratice a exercitării ei, fie că se referă la ipostazele moral-psihologice ale contemporanilor noștri.

Călin Stănculescu

Pulsul viu al realității

Încă din primii ani al construcției noi societății, teatrul românesc și-a asumat responsabilitatea politică de a înfățișa, cu mijloacele sale specifice, transformările revoluționare ale epocii, pulsul viu al realității, al reținerii nuanțelor, mutațiile ce se produc în conștiința și conduita oamenilor.

Momentul istoric al naționalizării oferă prilejul dramaturgilor noștri de a surprinde procesul revoluționar în manifestările sale specifice, cu contradicțiile și problemele sale reale. Noi noastre dramaturgii i se ofereau teme, subiecte, acțiuni, generose prin patosul revoluționar al evenimentelor și situațiilor de viață de o mare diversitate și complexitate.

Faza propagandistică a dramaturgii noastre de început este ilustrată de autori și piese în care problema naționalizării și a luptei pentru consolidarea industriei noastre ampută confruntării ideologice dintre forțele vechiului și cele ale noului, dintre mentalități și atitudini diametral opuse.

Sînt aduse pe scenă tipuri de eroi care reprezintă clase și categorii sociale opuse, se vorbește simplu, direct, se gîndeste în termeni unei lupte de clasă reale, pe care o propunea însăși realitatea socială în plină eferveșcență revoluționară. În aceste piese se înfruntă, de fapt, reprezentanți ai burgheziei (aflată în momentul său de declin economic, prin naționalizare) și al muncitorimii, aceștia din urmă fiind preocupati de aspectele complexe ale conducerii întreprinderii de creșterea producției, amenința etc. Astfel de subiecte abordează Mihail Davidoglu în *Minerul* (1949) și *Cetatea de foc* (1950), introducîndu-ne în atmosfera bălăiei pentru „cit mai mult cărbune”, pentru „cit mai mult oțel”, alii de necesare tinerii noastre industrie. În unele piese este surprins inițial acest naționalizării și alare — așa cum se întîmplă în piesa *Cumpăna* (1948) de Lucia Demetriu — în care autoarea nu procedează la o rezolvare lineară a conflictelor, ci lasă spațiu liber clarificării ideologice pe care Mircea Vadu trebuie să-l străbată ajutat de tatăl său, Anton Vadu, comunist din ilegalitate, alungînd, în final, la opțiunea definitivă, încheiată cu actul justițiar al naționalizării fabricii.

Cine sînt eroii dramaturgii noastre din perioada naționalizării, a afirmării industriei socialiste? Cei mai mulți sînt muncitorii comuniști, fieri, întregi, dirze, aflate într-o permanentă căutare de nou, învinși sau precuizîndu-se la creșterea productivității muncii, de perfecționarea proceselor de muncă. Ei nu sînt buni oratori, vorbesc fără să acorde prea mare importanță stilului, fiind, în schimb, gata de orice sacrificiu pentru a salva fabrica, uzina de la acțiunile de sabotaj ale disumanilor de cîrmă „predilecția mării” și a „puterii și adevărului” pentru triumful ideilor de adevăr și dreptate constituie, de altfel, rezerva esențială a țării lor morale și de caracter, a capacității de înțelegere și clarificare ideologică.

Congresul al IX-lea al partidului a deschis perspective noi dramaturgii originale, prin renașterea conceptuală a teatrelor politice. În noua perioadă istorică, de pe pozițiile unei experiențe dramaturgice net superioare anilor '50, dramaturgia noastră din ultimele decenii a cîștigat în măiestrie și „abilitate” estetică, conferind ideilor, tezelor și concepțiilor politice statut estetic, recedînd, în planul ficțiunii dramatice, unui spațiu-timp al macro- și micro-relațiilor sociale și politice.

Diversificarea tipologică a personajelor constituie una dintre trăsăturile definitorii ale dramaturgii noastre din ultimele două decenii. Priviți, din această perspectivă, eroii impecabili în procesul revoluționar al industrializării intră în dialog cu generația noastră. Unori încearcă să demonstreze drept matorii ai propriei lor forțe și atitudini, dezvăluîndu-și adesea biografii și destine exemplare.

Întîlnim în dramaturgia noastră din ultimii ani adevărate fesece dramatice, în care mecanisme și structuri ale relațiilor social-politice sînt „disecate” și trecute prin filtrul gîndirii critice de azi. Așa este, de pildă, *Puterea și adevărul*, de Titus Popovici, ciclul de dramaturgii după romanele lui Dinu Sărau, *Clipa*, *Dragostea și Revoluția*, la care putem adăuga piese de Paul Everac (*Cartea lui Iovită*, *Ape și oglinzi* s.a.), Romulus Guga (*Cele cinci zile ale glasului*), D.R. Popescu (*Pisica în Noaptea Amăriei*), Horia Pătrașcu (*Hoțul de vultur*). Este sinteză de angajări politice și sociale, înțelese în complexitatea interacțiunilor dintre social, politic și economic, pe de o parte, și evoluția stărilor, atitudinilor și conștientărilor umane, în devenirea lor continuă, pe de altă parte. Așa se întîmplă, de pildă, în fresca dramatică *Puterea și adevărul*, în care raporturile dintre putere și responsabilitate, dintre adevăr și necesitatea asanării morale a ipocriției și lașității sînt analizate din perspectiva filosofiei marxiste a istoriei. Titus Popovici a conceput teatrul politic în manieră creștină, menit să exprime, prin mijloacele sale specifice, evenimentele politice majore ale epocii, desprînzîndu-le semnificații inedite.

„Teatrul trebuie să se angajeze în realitate pentru a putea să înfățișeze imagini eficiente ale realității”, afirma, în urmă cu cinci decenii, Bertolt Brecht. Reflecția sa este sustinută și astăzi de evoluția dramaturgii contemporane. Pentru eroii comuniști Mihail Duma, *Puterea și adevărul* ca și pentru Dumitru Dumitru (*Clipa*, *Dragostea și Revoluția*), evenimentele politice ale anilor de început al industrializării sînt trăite cu intensitate, prînd, prin fapte și acțiuni, angajarea lor politică și morală în favoarea instaurării, în relațiile interumane, a valorilor și principiilor noi orîndiri. Prin întreaga lor comportare de conducători politici, aceste personaje devin reprezentative pentru ceea ce înseamnă teatrul politic românesc, angajat pe poziții ideologice ale partidului nostru, și al instalat confortabil între valorile artistice recunoscute ale dramaturgii actuale.

Luciditatea politică, spiritul critic și autocritice, cinstea, demnitatea, curajul, pasiunea pentru descoperirea și afirmarea valorilor — iată cîteva dintre trăsăturile eroului comunist întîlnite și în piesele unor dramaturgi ca: Paul Everac, Romulus Guga, Mircea Radu Iacoban, Dumitru Radu Popescu.

Eroii comuniști ai lui Paul Everac, de pildă, sînt pătrunși de simțul datoriei și al responsabilității, de transmiterea, către cei care vin, a valorilor noi, create de generația ajunsă acum la maturitate. Privit din această perspectivă, Iovită constituie o ilustrare a evoluției parcurse de însuși tipul de eroi comuniști din dramaturgia noastră din ultimii ani. Un anumit tip de eroi comuniști întîlnim și în piesele lui Dumitru Radu Popescu. Acesta nu apare în ipostaza sa „clasică”, cu certitudinile și evoluții rectilinii, ci ni se dezvăluie treptat, în măsura în care devine un adevărat „eroi” al dreptății și adevărului. El caută cu înfrigurare „Pasărea Shakespeare” („pasărea adevărului”) ? ca pe o certitudine care să-i deschidă căile către înțelegerea microuniversului relațiilor interumane.

Profilurile de o mare diversitate tipologică ale eroilor angajați în lupta pentru înființarea naționalizării, pentru introducerea cuucerilor științei și tehnicii în producție sînt „rezolvate” în dramaturgia noastră de azi, prin apelul la un limbaj dramatic îmbogățit de experiența înaltă de tehnice și procedeele apărute în mișcarea teatrală contemporană. Privite în acest context, piesele de acum patru decenii consacrate industrializării socialiste, prin subiectele lor, au menținut dramaturgia românească în actualitate, dovedind astfel că teatrul va rămîne totdeauna o artă socială prin excelență, chemată să exprime pulsul viu al vieții sub toate aspectele.

Mircea Cristea

Ieminovicii transcarpatini

Problema ascendenților lui Eminescu pe linie paternă formează unul din capitelele ipotetice ale biografiei sale...

Viata lui Eminescu ipotetice care s-au emis în cursul anilor cu privire la originea familiei sale. Poetul este „napăstuit de legendă și de știința biografică”...

Când imperiul habsburgic anexase Bucovina în 1775, noul stăpânire trecu la întocmirea de conscripții pe baza cărora să stabilizească impozitele și alte obligații către stat...

Stăpânirea în Bucovina în 1775 se produce la granița dintre Transilvania și Bucovina cucerită violent de emigranții...

Emigrările din Transilvania de la jumătatea secolului al XVIII-lea produc mari goluri în „contribuții” și Curtea din Viena dispune să facă conscripția ale emigranților transilvăneni...

Comisiile militare găsiră satele de graniță cu Moldova, cum era Călinești, aproape pustii. Emigranții trecuți în Moldova ca sa se întoarcă după terminarea „conscripției”...

Învinovici apar în documentele transilvănene înainte de 1767 în Blaj și în Vad, în ținutul Făgărașului. O conscripție scolară, Călușul scholasticorum, privind școlarii din Blaj...

Protocoloale de stare civilă din Vad se păstrează numai de la 1812 încoa. Găsim însă și aici familia Iminovici. Georgie Iminovici moare în 4 iulie 1857 în vârstă de 95 de ani...

Documentele școlilor din Blaj înregistrează și un elev cu numele Ioan Eminescu, fiul lui Vasile Eminescu, „econom” (plugar) din comuna Lupu, lângă Blaj...

Eminescu avea dreptate să scrie că familia sa era „nu numai românească, ci și nobilă neam de neamul ei”...

D. Vatamaniuc

EMINESCIANA „PĂRINȚII DIN PĂRINȚI”

DE NEAMUL CĂLINEȘTIILOR

Membru al societății „Carpații”

Ştim că ultima zi activă a lui Eminescu la Timpaș (28 iunie 1883) este legată de societatea „Carpații”...

Sediul societății era în str. Străbuț Vodă nr. 11 și, peste ani, la aceeași adresă va locui Ilarie Chendi care, într-o amintire, spune că a stat în aceeași cameră în care locuise și Eminescu...

La 28 iunie 1883, în drum spre sediul societății, poetul s-a oprit pe la cafeneaua Capșa, a urmat cunoscutul episod din basm Mățașe-schi...

Ultimii ani ai lui Eminescu la Timpaș sunt strâns legați de activitatea societății „Carpații”. Deși nu s-a descoperit încă arhiva acestei societăți, știm, totuși, astăzi destul de multe lucruri despre ea...

În anul 1881 societatea a funcționat ca „Irredenta română”, fără încuviințarea guvernului, aparținând clandestin în București manifeste pe care le-a răspândit în toată Europa...

Intr-adevăr, ea nu mai exista sub această denumire, pentru că la 24 ianuarie 1882 (de ziua Unirii) devenise societatea „Carpații”. Având la început un număr restrâns de membri...

La balurile societății „Carpații” se toasta pentru armata română — dar și pentru militarii români care-și făceau stațiunea în afara granițelor...

Nicolae Georgescu

Spațiul originar

a devăzurile birui foarte greu legenda. Numele lui Mihai Eminescu în aspectul său biografic este atât de complex...

În decembrie 1877, Eminescu tipărește în Timpu, vehementul articol Dorobanții, deplină mizna dorobanților întorși de pe front, și este acconpanțat pe o seași ion de Slavici...

Când s-a deplasat în satul de baștină al tatălui poetului, Vasile Gherasim a găsit acolo atareasă ună familie... Actele parohiale sînt indubitabile și ele confirmă pe gazetarul care mărturisise...

„Inexplicabil „Emin” a primit din partea lui Petru Rezuș o explicație principală justă. Aspectul numelui ascunde o extragere din calendarul ortodox așa cum o găsim și în alte nume cu sufix slav: Eufimovici sau Eufimovici...

Ceea ce încă rămâne de adăugat este că satele de care ține neamul lui Eminescu, adică al Călineștilor, fac parte dintr-o arie a bisericilor ortodoxe controlată, cu investiția austro-ungară...

Cercetările au dus însă lucrurile mai departe și au arătat că Eminovici se găsesc și la apus de Carpații orientali, numele fiind curent la Blaj, Vad, Râșinari, Cisnădie...

Numele său stă săpat pe fruntea înclintarea lor milenară. Numele stă săpat pe fruntea înclintarea lor milenară...

Pelerinajul lui Eminescu la Blaj, tinerările și prietenii lui transilvăneni ne sînt cunoscute din toată biografia lui Eminovici a dat născut...

G. Călinescu, încercînd să-l definească pe poet, nu găsește termenii mai potriviți decît cei ai Ardealului. Reproducăm textul primei ediții mai sus...

Vasile Gherasim s-a deplasat în satul Călineștu. G. Călinescu a descris cu geniu Moldova dintre Prut și Siret și pe cea dintre Siret și Prut...

Dacă ne vom uita pe hartă, mai sus de Călinești lui Ienache sînt alți Călinești, pe care nu l-a cercetat nimeni. Existența lor ne vorbește despre un fenomen demografic al românii, care seamănă des-nedenziu unul sat din altul...

Știința geografică pomenită de G. Călinescu riscă să cadă în multe fantezii dacă nu ia în calcul și termenii discuției. Iar în calcul nu intră, repetăm, doar Călineștii din Cuparencu, atunci cînd știm cum se nasc așezările țărănești pe pămîntul Țării de sus...

Discolul de origina toponomastică, fiecare scriitor are o patrie spirituală mai largă decît cea administrativă. Patria spirituală a lui Eminescu are rădăcini transcarpatine...

REMEMORĂRI Craiul munților gheru din Italia purta pe plic următoarea adresă: „Lui Avram Iancu — în Transilvania”...

„Ciorii bălău cu ochi albaștri, din negura vremilor uitate, răsăd acum îmbrăcați în hațna strălucitoare a gloriei nepieritoare...”

„Nu este esența durerii și dorului unui neam, purtînd spre vînturile ideea de libertate și unitate națională, este cea mai curată respirație a munților stîrnîți din neclintirea lor milenară...”

Mircea Micu

11 Iunie 1988

Artur se joacă

În braseria Riegler, situată la odihna drumului ce urcă din Sinaia, arhitectul George Filipescu, având în față un ceainic cu vin roșu fierț cu scorțișoară, îl aștepta pe bătrînul Artur Dragomir, vechi prieten al familiei, care, înghesuit de lipsoși, îi propusese, telefonic, ca în schimbul sumei de zece mii lei să-i divulge numele adevăratului său tată. Surprins de faptul că a putut trăi în minciună vreme de treizeci și cinci de ani, George acceptase. Acum, gusta vinul și asculta îngindurat cîntecul comandat de-o fată, cea de-a doua clientă din local, la tonomat: Aimez-moi mon amour, aimez-moi... Cîntărețul, mai mult ca sigur Aznavour, își smulgea cămașa ca s-o schimbe într-un curcubeu al tristeții și-și lăsa, ca să te-nvelești, o flăcăuță doborînd de dor. Dincolo de geam, pe toată valea Peleşului, ninge. Ca o rupere de mari tăceri cîzînd. Din saloanel de biliard s-auzea pocnetul bilelor de fildeș; două făcînturi armonios închegate: carambol. George surise; unchiul Artur are un desictecat aparte pentru bila roșie:

bila roșie de mărgan,
neșeită la Ocean...

...Era un om ciudat, bătrînul. La moartea mamei lui George, în semn de consolare, îi dăruise acestuia colecția lui de fluturi. Sute de exemplare, multe exotice.

Ninge furtiv și mi se va dezvălui Adevărul. Nu-mi pare rău de bani, spargerea secretului merită același preț ca și Tăcerea".

În consens cu așteptarea lui înfrigurată, pe platforma tonomatului urcase alt disc:

Prea multă iubire ne smulge carnea
Ce Dunăre neagră!

Si eu nu știu să iot,
Sînt o corabie bîrbitie

Si fluviul curge numai în sus,
Ce nepricepută corabie!

— Admir bucuria cu care ascuți cîntecul ce se potrivește cu tristetea ninsorilor vechi. Soțoteșcă însă că textierul putea să fie mai scurt: tu ești mai rău decît moartea, mă ucizi, dar știu să mă și înviezi; aiți.

Scund, într-o scurtă cu guler de lutoi, Artur Dragomir luă loc pe scaunul din fața lui George, smulge miinile din încâlțarea mînușorilor înghetate, slujindu-se de dinții mici, deschiși, puternici, cîluș pe cîntecul bilelor, înfîntînd de plăcere pe măsură ce jucătorii nevozi înnulțeau numărul loviturilor în plin, și roști din nou, rotund ochii mici, sfredelitori, gîlbui:

— Nu mă interesează.
— Păcat. Cuprinde citeva rînduri inspirate, cum ar fi: „...cad peste uremi tîi, nestinduiți prețui, merele Normandiei... am venit să te iur, te vei lăsa jefuită? chipul meu nedormit ve-ghiază în pătratul geamului tău... tîrî dulce, răstîgnită cu spatele la mere, noi nu ne putem întîlni ca doi oameni, ci mereu, la nesfîrșit, ca două tristete... Vinu cu cobilita cu două cofe ca să lei apă din vinul meu". El, ce zici?

— De acord. Dar toate acestea sînt pe undeva și chipul mamei tale pieptîndu-se la oîndă. Numai Sevastița se pieptîna rîzîndu-și sîcîsi într-un fel care l-a făcut pe Ovidiu Corcoduș să zică:

— Deci, Ovidiu Corcoduș e acela.
— Nici pe departe. Ovidiu Corcoduș era un fel de stăpîn în nauca turcești omocoduit cu mărgele. Clădi: din filifeli pe o pereche de imine. Vinător de cocosi de munte și nebun de profesie. Scriitorul Donării, de la Izvoare pîca la vîrșare, era la mărca Neagră, nu prin trei, ci, zău, e adevăratul adevărat, prin cîteva zeci de gîrzi. De Crăciun, în fiecare an, la cînta, la telefon, colinde tuturor tencilor frumoase pe care le cunoșcuse. Toată noaptea. O fată — Sevastița petrecea răchizițele la vila Gaizer de la Timișul de jos... Îsprîvind colindele, Ovidiu i-a zis: Sevastița, dacă mă îngădui măcar o singură noapte în patul tău, voi străbate, ne patine. Dunărea înghețată, din munții Pădurea Neagră pîna la Sulina. Esti bolnav? — Ia răsufoare Sevastița, ai sorbit sucă de bere. Psi eu — am azda rețeta din Suedia, a zis el. Primești? Sevastița a ris și el a luat risul ei drept semnătura pe contract și a plecat în Germania, unde a întîrziat doi ani, fiindcă nu îngrețea Dunărea și la Belgrad. Și pentru că întelepciunea umbilă în saeșale de sfioră, nu se patine. S-a întors în țară în iarna lui 1945. Nu se temea de revoluție, simțindu-și vitejia asta de nebun l-a răsturnat vîrșă. Dar n-a pierit. De fapt s-a nu-l aresteze comunistii — avuse fabrică de zahăr, în Moldova și una de postav, la Brașov — a sculptat cu miinile lui un bust al lui Stalin și-l așezase într-o nisă la poartă cîșutei pe care-o purtase după alungarea din pîlate actorii, festai gonice, masini și altele imaginii. — Mi-l amintesc prea puțin, zise George Filipescu — și fata lui era răsturnarea argintu-brumată a frunzei de tei sub briza Mării: era frumos, acum (de cele mai multe ori se înfățișă dur) un îndrăgostit de vechia lume, frumos ca un proscot.

— Dragă George. Dan Vinhovert e întîi de toate un poet. Multumesc, Evușca... pfuu, rară e din Arges. Dă-mi degetul pentru topace ca să-ți sîrău, știu tu cine sînt eu, Evușca?

Sînt împrăpat vîntului de seară,
Sînt singur înapoia mea,
Si într-o strună de vioară.

Mă izbucnesc de col mestecînd...
Uite din ăia de col, ce involburat!
O cuprinse și cea mai strălucitoare panoplie de floare și pumale, s-a bătut o jumă de noapte cu doi lupi infomețai. Avea sub ordine un regiment la Cimpulung-Muscel, și cînd l-au atacat lupii venea din comuna Bughea de Jos, de la o amantă. L-a dărîmat cu pumnalul de argint, dărînd de maresalul Antonescu.

— Mi-l amintesc prea puțin, zise George Filipescu — și fata lui era răsturnarea argintu-brumată a frunzei de tei sub briza Mării: era frumos, acum (de cele mai multe ori se înfățișă dur) un îndrăgostit de vechia lume, frumos ca un proscot.

— Dragă George. Dan Vinhovert e întîi de toate un poet. Multumesc, Evușca... pfuu, rară e din Arges. Dă-mi degetul pentru topace ca să-ți sîrău, știu tu cine sînt eu, Evușca?

Sînt împrăpat vîntului de seară,
Sînt singur înapoia mea,
Si într-o strună de vioară.

Mă izbucnesc de col mestecînd...
Uite din ăia de col, ce involburat!
O cuprinse și cea mai strălucitoare panoplie de floare și pumale, s-a bătut o jumă de noapte cu doi lupi infomețai. Avea sub ordine un regiment la Cimpulung-Muscel, și cînd l-au atacat lupii venea din comuna Bughea de Jos, de la o amantă. L-a dărîmat cu pumnalul de argint, dărînd de maresalul Antonescu.

— Mi-l amintesc prea puțin, zise George Filipescu — și fata lui era răsturnarea argintu-brumată a frunzei de tei sub briza Mării: era frumos, acum (de cele mai multe ori se înfățișă dur) un îndrăgostit de vechia lume, frumos ca un proscot.

— Dragă George. Dan Vinhovert e întîi de toate un poet. Multumesc, Evușca... pfuu, rară e din Arges. Dă-mi degetul pentru topace ca să-ți sîrău, știu tu cine sînt eu, Evușca?

Sînt împrăpat vîntului de seară,
Sînt singur înapoia mea,
Si într-o strună de vioară.

Mă izbucnesc de col mestecînd...
Uite din ăia de col, ce involburat!
O cuprinse și cea mai strălucitoare panoplie de floare și pumale, s-a bătut o jumă de noapte cu doi lupi infomețai. Avea sub ordine un regiment la Cimpulung-Muscel, și cînd l-au atacat lupii venea din comuna Bughea de Jos, de la o amantă. L-a dărîmat cu pumnalul de argint, dărînd de maresalul Antonescu.

— Mi-l amintesc prea puțin, zise George Filipescu — și fata lui era răsturnarea argintu-brumată a frunzei de tei sub briza Mării: era frumos, acum (de cele mai multe ori se înfățișă dur) un îndrăgostit de vechia lume, frumos ca un proscot.

— Dragă George. Dan Vinhovert e întîi de toate un poet. Multumesc, Evușca... pfuu, rară e din Arges. Dă-mi degetul pentru topace ca să-ți sîrău, știu tu cine sînt eu, Evușca?

Sînt împrăpat vîntului de seară,
Sînt singur înapoia mea,
Si într-o strună de vioară.

Mă izbucnesc de col mestecînd...
Uite din ăia de col, ce involburat!
O cuprinse și cea mai strălucitoare panoplie de floare și pumale, s-a bătut o jumă de noapte cu doi lupi infomețai. Avea sub ordine un regiment la Cimpulung-Muscel, și cînd l-au atacat lupii venea din comuna Bughea de Jos, de la o amantă. L-a dărîmat cu pumnalul de argint, dărînd de maresalul Antonescu.

— Mi-l amintesc prea puțin, zise George Filipescu — și fata lui era răsturnarea argintu-brumată a frunzei de tei sub briza Mării: era frumos, acum (de cele mai multe ori se înfățișă dur) un îndrăgostit de vechia lume, frumos ca un proscot.

— Dragă George. Dan Vinhovert e întîi de toate un poet. Multumesc, Evușca... pfuu, rară e din Arges. Dă-mi degetul pentru topace ca să-ți sîrău, știu tu cine sînt eu, Evușca?

Sînt împrăpat vîntului de seară,
Sînt singur înapoia mea,
Si într-o strună de vioară.

Mă izbucnesc de col mestecînd...
Uite din ăia de col, ce involburat!
O cuprinse și cea mai strălucitoare panoplie de floare și pumale, s-a bătut o jumă de noapte cu doi lupi infomețai. Avea sub ordine un regiment la Cimpulung-Muscel, și cînd l-au atacat lupii venea din comuna Bughea de Jos, de la o amantă. L-a dărîmat cu pumnalul de argint, dărînd de maresalul Antonescu.

— Mi-l amintesc prea puțin, zise George Filipescu — și fata lui era răsturnarea argintu-brumată a frunzei de tei sub briza Mării: era frumos, acum (de cele mai multe ori se înfățișă dur) un îndrăgostit de vechia lume, frumos ca un proscot.

— Dragă George. Dan Vinhovert e întîi de toate un poet. Multumesc, Evușca... pfuu, rară e din Arges. Dă-mi degetul pentru topace ca să-ți sîrău, știu tu cine sînt eu, Evușca?

Sînt împrăpat vîntului de seară,
Sînt singur înapoia mea,
Si într-o strună de vioară.

Mă izbucnesc de col mestecînd...
Uite din ăia de col, ce involburat!
O cuprinse și cea mai strălucitoare panoplie de floare și pumale, s-a bătut o jumă de noapte cu doi lupi infomețai. Avea sub ordine un regiment la Cimpulung-Muscel, și cînd l-au atacat lupii venea din comuna Bughea de Jos, de la o amantă. L-a dărîmat cu pumnalul de argint, dărînd de maresalul Antonescu.

— Mi-l amintesc prea puțin, zise George Filipescu — și fata lui era răsturnarea argintu-brumată a frunzei de tei sub briza Mării: era frumos, acum (de cele mai multe ori se înfățișă dur) un îndrăgostit de vechia lume, frumos ca un proscot.

— Dragă George. Dan Vinhovert e întîi de toate un poet. Multumesc, Evușca... pfuu, rară e din Arges. Dă-mi degetul pentru topace ca să-ți sîrău, știu tu cine sînt eu, Evușca?

fănuș neagău

Fură-mi timpul din trup
Și lasă-mi credința că te vei întoarce...
Tu, privityhoarea minciunii.

Nu-i așa că era caraghios? Ofiter, ce vrei! Cu toate ale lui, își iubea nevasta ca un nesăbuit... Eu știu ce-i acum în capul tău, acum. În capul tău, îți zici: eu, în orice situație i-aș fi dat unchiului Dragomir zece mii de lei. Nu găseai forma, așa-i? Ei, la asta m-am gîndit eu: să-ți ofer forma; acceptabilă pentru amindoi, băiete.

— Deci, tatăl meu a fost colonelul Vinhovert.
— Vai, vai! Cum poți gîndi una ca asta? Vinhovert e ceea ce noi, bătrînii, numim o supă de bere. Sevastița, maică-ta, îl puneă să cînte din flaut. Dar numai cînd era îmbrăcat în uniformă de gală.

— Lasă-mă să-l numesc eu pe tata, pretinse George Filipescu. Se numea Alexandru Vasile Iroa.

— Mă faci să rid, dragul meu. Și rănești memoria Sevastiței. La notă: n-am zis că o batjocorești. Sevastița sprijinea suferința. Irod iubea o românească stabilită la Paris. Avea, doamna inițial, o fermă în Normandia. În braseria asta, dar în sala de biliard, l-a pus pe colonelul Vinhovert să scrie un blestem împotriva ei... Rămîne între noi: Alexandru Vasile Irod vorbea franceza fluent, dar era semianalfabet. Îți dau copia scrisorii — nu-ți iau banii pe degeaba.

— Nu mă interesează.
— Păcat. Cuprinde citeva rînduri inspirate, cum ar fi: „...cad peste uremi tîi, nestinduiți prețui, merele Normandiei... am venit să te iur, te vei lăsa jefuită? chipul meu nedormit ve-ghiază în pătratul geamului tău... tîrî dulce, răstîgnită cu spatele la mere, noi nu ne putem întîlni ca doi oameni, ci mereu, la nesfîrșit, ca două tristete... Vinu cu cobilita cu două cofe ca să lei apă din vinul meu". El, ce zici?

— De acord. Dar toate acestea sînt pe undeva și chipul mamei tale pieptîndu-se la oîndă. Numai Sevastița se pieptîna rîzîndu-și sîcîsi într-un fel care l-a făcut pe Ovidiu Corcoduș să zică:

— Deci, Ovidiu Corcoduș e acela.
— Nici pe departe. Ovidiu Corcoduș era un fel de stăpîn în nauca turcești omocoduit cu mărgele. Clădi: din filifeli pe o pereche de imine. Vinător de cocosi de munte și nebun de profesie. Scriitorul Donării, de la Izvoare pîca la vîrșare, era la mărca Neagră, nu prin trei, ci, zău, e adevăratul adevărat, prin cîteva zeci de gîrzi. De Crăciun, în fiecare an, la cînta, la telefon, colinde tuturor tencilor frumoase pe care le cunoșcuse. Toată noaptea. O fată — Sevastița petrecea răchizițele la vila Gaizer de la Timișul de jos... Îsprîvind colindele, Ovidiu i-a zis: Sevastița, dacă mă îngădui măcar o singură noapte în patul tău, voi străbate, ne patine. Dunărea înghețată, din munții Pădurea Neagră pîna la Sulina. Esti bolnav? — Ia răsufoare Sevastița, ai sorbit sucă de bere. Psi eu — am azda rețeta din Suedia, a zis el. Primești? Sevastița a ris și el a luat risul ei drept semnătura pe contract și a plecat în Germania, unde a întîrziat doi ani, fiindcă nu îngrețea Dunărea și la Belgrad. Și pentru că întelepciunea umbilă în saeșale de sfioră, nu se patine. S-a întors în țară în iarna lui 1945. Nu se temea de revoluție, simțindu-și vitejia asta de nebun l-a răsturnat vîrșă. Dar n-a pierit. De fapt s-a nu-l aresteze comunistii — avuse fabrică de zahăr, în Moldova și una de postav, la Brașov — a sculptat cu miinile lui un bust al lui Stalin și-l așezase într-o nisă la poartă cîșutei pe care-o purtase după alungarea din pîlate actorii, festai gonice, masini și altele imaginii.

— Mi-l amintesc prea puțin, zise George Filipescu — și fata lui era răsturnarea argintu-brumată a frunzei de tei sub briza Mării: era frumos, acum (de cele mai multe ori se înfățișă dur) un îndrăgostit de vechia lume, frumos ca un proscot.

— Dragă George. Dan Vinhovert e întîi de toate un poet. Multumesc, Evușca... pfuu, rară e din Arges. Dă-mi degetul pentru topace ca să-ți sîrău, știu tu cine sînt eu, Evușca?

Sînt împrăpat vîntului de seară,
Sînt singur înapoia mea,
Si într-o strună de vioară.

Mă izbucnesc de col mestecînd...
Uite din ăia de col, ce involburat!
O cuprinse și cea mai strălucitoare panoplie de floare și pumale, s-a bătut o jumă de noapte cu doi lupi infomețai. Avea sub ordine un regiment la Cimpulung-Muscel, și cînd l-au atacat lupii venea din comuna Bughea de Jos, de la o amantă. L-a dărîmat cu pumnalul de argint, dărînd de maresalul Antonescu.

— Mi-l amintesc prea puțin, zise George Filipescu — și fata lui era răsturnarea argintu-brumată a frunzei de tei sub briza Mării: era frumos, acum (de cele mai multe ori se înfățișă dur) un îndrăgostit de vechia lume, frumos ca un proscot.

— Dragă George. Dan Vinhovert e întîi de toate un poet. Multumesc, Evușca... pfuu, rară e din Arges. Dă-mi degetul pentru topace ca să-ți sîrău, știu tu cine sînt eu, Evușca?

Sînt împrăpat vîntului de seară,
Sînt singur înapoia mea,
Si într-o strună de vioară.

Mă izbucnesc de col mestecînd...
Uite din ăia de col, ce involburat!
O cuprinse și cea mai strălucitoare panoplie de floare și pumale, s-a bătut o jumă de noapte cu doi lupi infomețai. Avea sub ordine un regiment la Cimpulung-Muscel, și cînd l-au atacat lupii venea din comuna Bughea de Jos, de la o amantă. L-a dărîmat cu pumnalul de argint, dărînd de maresalul Antonescu.

— Mi-l amintesc prea puțin, zise George Filipescu — și fata lui era răsturnarea argintu-brumată a frunzei de tei sub briza Mării: era frumos, acum (de cele mai multe ori se înfățișă dur) un îndrăgostit de vechia lume, frumos ca un proscot.

— Dragă George. Dan Vinhovert e întîi de toate un poet. Multumesc, Evușca... pfuu, rară e din Arges. Dă-mi degetul pentru topace ca să-ți sîrău, știu tu cine sînt eu, Evușca?

Sînt împrăpat vîntului de seară,
Sînt singur înapoia mea,
Si într-o strună de vioară.

Mă izbucnesc de col mestecînd...
Uite din ăia de col, ce involburat!
O cuprinse și cea mai strălucitoare panoplie de floare și pumale, s-a bătut o jumă de noapte cu doi lupi infomețai. Avea sub ordine un regiment la Cimpulung-Muscel, și cînd l-au atacat lupii venea din comuna Bughea de Jos, de la o amantă. L-a dărîmat cu pumnalul de argint, dărînd de maresalul Antonescu.

— Mi-l amintesc prea puțin, zise George Filipescu — și fata lui era răsturnarea argintu-brumată a frunzei de tei sub briza Mării: era frumos, acum (de cele mai multe ori se înfățișă dur) un îndrăgostit de vechia lume, frumos ca un proscot.

— Dragă George. Dan Vinhovert e întîi de toate un poet. Multumesc, Evușca... pfuu, rară e din Arges. Dă-mi degetul pentru topace ca să-ți sîrău, știu tu cine sînt eu, Evușca?

Sînt împrăpat vîntului de seară,
Sînt singur înapoia mea,
Si într-o strună de vioară.

Mă izbucnesc de col mestecînd...
Uite din ăia de col, ce involburat!
O cuprinse și cea mai strălucitoare panoplie de floare și pumale, s-a bătut o jumă de noapte cu doi lupi infomețai. Avea sub ordine un regiment la Cimpulung-Muscel, și cînd l-au atacat lupii venea din comuna Bughea de Jos, de la o amantă. L-a dărîmat cu pumnalul de argint, dărînd de maresalul Antonescu.

— Mi-l amintesc prea puțin, zise George Filipescu — și fata lui era răsturnarea argintu-brumată a frunzei de tei sub briza Mării: era frumos, acum (de cele mai multe ori se înfățișă dur) un îndrăgostit de vechia lume, frumos ca un proscot.

— Dragă George. Dan Vinhovert e întîi de toate un poet. Multumesc, Evușca... pfuu, rară e din Arges. Dă-mi degetul pentru topace ca să-ți sîrău, știu tu cine sînt eu, Evușca?

Sînt împrăpat vîntului de seară,
Sînt singur înapoia mea,
Si într-o strună de vioară.

Mă izbucnesc de col mestecînd...
Uite din ăia de col, ce involburat!
O cuprinse și cea mai strălucitoare panoplie de floare și pumale, s-a bătut o jumă de noapte cu doi lupi infomețai. Avea sub ordine un regiment la Cimpulung-Muscel, și cînd l-au atacat lupii venea din comuna Bughea de Jos, de la o amantă. L-a dărîmat cu pumnalul de argint, dărînd de maresalul Antonescu.

— Mi-l amintesc prea puțin, zise George Filipescu — și fata lui era răsturnarea argintu-brumată a frunzei de tei sub briza Mării: era frumos, acum (de cele mai multe ori se înfățișă dur) un îndrăgostit de vechia lume, frumos ca un proscot.

— Dragă George. Dan Vinhovert e întîi de toate un poet. Multumesc, Evușca... pfuu, rară e din Arges. Dă-mi degetul pentru topace ca să-ți sîrău, știu tu cine sînt eu, Evușca?

Sînt împrăpat vîntului de seară,
Sînt singur înapoia mea,
Si într-o strună de vioară.

Mă izbucnesc de col mestecînd...
Uite din ăia de col, ce involburat!
O cuprinse și cea mai strălucitoare panoplie de floare și pumale, s-a bătut o jumă de noapte cu doi lupi infomețai. Avea sub ordine un regiment la Cimpulung-Muscel, și cînd l-au atacat lupii venea din comuna Bughea de Jos, de la o amantă. L-a dărîmat cu pumnalul de argint, dărînd de maresalul Antonescu.

— Mi-l amintesc prea puțin, zise George Filipescu — și fata lui era răsturnarea argintu-brumată a frunzei de tei sub briza Mării: era frumos, acum (de cele mai multe ori se înfățișă dur) un îndrăgostit de vechia lume, frumos ca un proscot.

— Dragă George. Dan Vinhovert e întîi de toate un poet. Multumesc, Evușca... pfuu, rară e din Arges. Dă-mi degetul pentru topace ca să-ți sîrău, știu tu cine sînt eu, Evușca?

Sînt împrăpat vîntului de seară,
Sînt singur înapoia mea,
Si într-o strună de vioară.

— O, nu! Sevastița era ca un copil care izbucnește dintre trandafiri și cere să fie suită pe un mîgăruș. Ea mă mereu cu e-zi înainte, iar Mihai Logofatu Urda, cu o seară în urmă, Actor de geniu, dar e ceva tîrziu în el... o împotrivire pîcată dis-de-dimineață de-acasă și neajunsă la timp undea ia naștere revolta.

— Dacă el e tatăl meu...
— O-ia! Sînt jo... expiră puțîn pîner și puțîn cimbru și gîndeste-te că sîntem doi lupi care vor să urce un perete de sticlă. Fata asta, Evușca, nu-i proastă deloc. Ignoranță însă frumoasă și plină de sensibilitate. Uite, afară chiar ca ninge ca-n iarnă și e datată. Ninge în descurăbîlare de ceruri și munți. Și tu, ce-ai să faci sună bilele de fildeș: Facem și noi o partidă? Tuica fiartă m-a revigorat.

— Nu, sîm pe loc; cînd ninge, parcă nu merită să joci biliard.

— Dacă merită a dracului, dar sîm pe loc, dacă așa vrei. Văd cum te bucuri de ninsoare, și-mi amintesc că taică-tu (cel adevărat) îi spunea Sevastiței: „cînd ninge semeni cu Maica Domnului”; amindoi erau aproape de Dunărea, cînd ninge. Mihai Logofatu Urda a băut și el binecuvîntarea Sevastiței, tot pe vreme de ninsoare. Căci, pe undeva, Sevastița l-a iubit și pe el. O iarnă întreagă am zburat, toți prietenii în aceeași sanie, prin zăpezele de la Virful cu Por. Artist de prima mîină, însă complet lipsit de caracter. Urda. Pe atunci, ca și Vinhovert, făceam și o puțînă literatură. Sevastiței îi plăcea mai ales o povestire care începea astfel: „În vara aceea, un zeu bătrîn, schimbîndu-se în demon tînar, se pripăise la noi în casă. Dormeam abstruse, la zădăric. El nu asimilase din experiența anterioară decît ironia și jocul, eu eram un spic de ovăz blond plin de dorul de viață... N-a fost publicată niciodată, am rătăcit manuscrisul... Kebab? Au kebab. Vrei o porție? Acum e vremea lui...”

— Nu, sîm pe loc; cînd ninge, parcă nu merită să joci biliard.

— Dacă merită a dracului, dar sîm pe loc, dacă așa vrei. Văd cum te bucuri de ninsoare, și-mi amintesc că taică-tu (cel adevărat) îi spunea Sevastiței: „cînd ninge semeni cu Maica Domnului”; amindoi erau aproape de Dunărea, cînd ninge. Mihai Logofatu Urda a băut și el binecuvîntarea Sevastiței, tot pe vreme de ninsoare. Căci, pe undeva, Sevastița l-a iubit și pe el. O iarnă întreagă am zburat, toți prietenii în aceeași sanie, prin zăpezele de la Virful cu Por. Artist de prima mîină, însă complet lipsit de caracter. Urda. Pe atunci, ca și Vinhovert, făceam și o puțînă literatură. Sevastiței îi plăcea mai ales o povestire care începea astfel: „În vara aceea, un zeu bătrîn, schimbîndu-se în demon tînar, se pripăise la noi în casă. Dormeam abstruse, la zădăric. El nu asimilase din experiența anterioară decît ironia și jocul, eu eram un spic de ovăz blond plin de dorul de viață... N-a fost publicată niciodată, am rătăcit manuscrisul... Kebab? Au kebab. Vrei o porție? Acum e vremea lui...”

— Nu, sîm pe loc; cînd ninge, parcă nu merită să joci biliard.

— Dacă merită a dracului, dar sîm pe loc, dacă așa vrei. Văd cum te bucuri de ninsoare, și-mi amintesc că taică-tu (cel adevărat) îi spunea Sevastiței: „cînd ninge semeni cu Maica Domnului”; amindoi erau aproape de Dunărea, cînd ninge. Mihai Logofatu Urda a băut și el binecuvîntarea Sevastiței, tot pe vreme de ninsoare. Căci, pe undeva, Sevastița l-a iubit și pe el. O iarnă întreagă am zburat, toți prietenii în aceeași sanie, prin zăpezele de la Virful cu Por. Artist de prima mîină, însă complet lipsit de caracter. Urda. Pe atunci, ca și Vinhovert, făceam și o puțînă literatură. Sevastiței îi plăcea mai ales o povestire care începea astfel: „În vara aceea, un zeu bătrîn, schimbîndu-se în demon tînar, se pripăise la noi în casă. Dormeam abstruse, la zădăric. El nu asimilase din experiența anterioară decît ironia și jocul, eu eram un spic de ovăz blond plin de dorul de viață... N-a fost publicată niciodată, am rătăcit manuscrisul... Kebab? Au kebab. Vrei o porție? Acum e vremea lui...”

— Nu, sîm pe loc; cînd ninge, parcă nu merită să joci biliard.

— Dacă merită a dracului, dar sîm pe loc, dacă așa vrei. Văd cum te bucuri de ninsoare, și-mi amintesc că taică-tu (cel adevărat) îi spunea Sevastiței: „cînd ninge semeni cu Maica Domnului”; amindoi erau aproape de Dunărea, cînd ninge. Mihai Logofatu Urda a băut și el binecuvîntarea Sevastiței, tot pe vreme de ninsoare. Căci, pe undeva, Sevastița l-a iubit și pe el. O iarnă întreagă am zburat, toți prietenii în aceeași sanie, prin zăpezele de la Virful cu Por. Artist de prima mîină, însă complet lipsit de caracter. Urda. Pe atunci, ca și Vinhovert, făceam și o puțînă literatură. Sevastiței îi plăcea mai ales o povestire care începea astfel: „În vara aceea, un zeu bătrîn, schimbîndu-se în demon tînar, se pripăise la noi în casă. Dormeam abstruse, la zădăric. El nu asimilase din experiența anterioară decît ironia și jocul, eu eram un spic de ovăz blond plin de dorul de viață... N-a fost publicată niciodată, am rătăcit manuscrisul... Kebab? Au kebab. Vrei o porție? Acum e vremea lui...”

— Nu, sîm pe loc; cînd ninge, parcă nu merită să joci biliard.

— Dacă merită a dracului, dar sîm pe loc, dacă așa vrei. Văd cum te bucuri de ninsoare, și-mi amintesc că taică-tu (cel adevărat) îi spunea Sevastiței: „cînd ninge semeni cu Maica Domnului”; amindoi erau aproape de Dunărea, cînd ninge. Mihai Logofatu Urda a băut și el binecuvîntarea Sevastiței, tot pe vreme de ninsoare. Căci, pe undeva, Sevastița l-a iubit și pe el. O iarnă întreagă am zburat, toți prietenii în aceeași sanie, prin zăpezele de la Virful cu Por. Artist de prima mîină, însă complet lipsit de caracter. Urda. Pe atunci, ca și Vinhovert, făceam și o puțînă literatură. Sevastiței îi plăcea mai ales o povestire care începea astfel: „În vara aceea, un zeu bătrîn, schimbîndu-se în demon tînar, se pripăise la noi în casă. Dormeam abstruse, la zădăric. El nu asimilase din experiența anterioară decît ironia și jocul, eu eram un spic de ovăz blond plin de dorul de viață... N-a fost publicată niciodată, am rătăcit manuscrisul... Kebab? Au kebab. Vrei o porție? Acum e vremea lui...”

— Nu, sîm pe loc; cînd ninge, parcă nu merită să joci biliard.

— Dacă merită a dracului, dar sîm pe loc, dacă așa vrei. Văd cum te bucuri de ninsoare, și-mi amintesc că taică-tu (cel adevărat) îi spunea Sevastiței: „cînd ninge semeni cu Maica Domnului”; amindoi erau aproape de Dunărea, cînd ninge. Mihai Logofatu Urda

REVISTA STRAINA

ION F. OISTE, Giurgiu: O epistolă de vreo patru pagini, mixtură insolită de tandre și ironie, critică literară, culturală și ovia, în coada condeiului, impresii și interogații retorice, judecări „judicioase” comitrate în încet până la urmă toate se amalgamează, stochizează, apiltează și nivelează ca-ntr-o masă de spălat „Automatic” (Super). Pentru o nevoie reală de comunicare (a unui conținut real, obiectiv, dacă tot îl invocai pe Kant), această joacă de un gust cam jeftin, care vă și face deaflă, să încalcați (în sonete) acel modus („est modus in rebus”, ziceți) protector al lirismului, trecând în șarjă cu sugestii porno („Lubito... înzerează-mi din păcate / Așa-i că mă iubesti încet m-ai bate? / Iți stau în față, lasă-mă să-ți spun / Și-ncep... da! Nu leapa pe ouate! / Așa-l... mai dur... săruturi și carate... / Continuu... nu sta la jumătate! / ... / Vezi-cam și inimă... și pe mușcate! / ... / Mai în adine ard stele mici, brumate...”). O probă de virtuozitate pe această coardă subțire, de pe care ușor se poate lungea în kitsch, oferă poetul George Ștefan (citiți-l așadar, Boceluta cu plânde este), pentru a nu mai vorbi de Șerban Foarță. Dar, fiecare cu harurile, exigențele și... opțiunile lui. Intreținerea dv. („sonetii” în miorism) este salutară prin dificultățile pe care are a le depăși (platițitudine rimeilor, mecanică productivității, limbajului, montajului... previzibilitatea — ori, dimpotrivă, facilitățile poantelor), desi nu știu dacă în sine reușita unui sonet în monorimă ar fi superioară celeia a unui sonet „obisnuit” (riscul grațiatului fiind mai mare, ceea ce se poate vedea și în următoarele două sonete): „Ce-a fost să plece, ce-a fost să rămână?... / Idee cu idee se îngină / Pe cite-o nimică de țară... / Iți scriu deschis, cu sufletul pe mină (ăia aici o sintagmă improprie, forțată de necesitatea rimei — n.n.) / Imi pare bine că îți ești slăpina / Ioan Alexandru, Cezar Bălaș, Adrian Păunescu, Cezar Țăneanu, Daniel Turcea, Constanta Buzea ș.a. — fată de care textul dv. nu se individualizează.

OLARU TRAIAN, com. Plopor, Gorj: Emoționantă povestea cuiva care, copil bolnavicios fiind și trebuind să fie protejat de toate cele, a ajuns să „urască” natura; pentru ca apoi, descoperind-o, să-și descopere sufletul și să ajungă să simtă poezia. Este limpede că aveți o mare disponibilitate pentru trăiri poetice, dar „incercările” dv. sint încă stințate și firave. Peșagul poeziei e năvălas, își trebuie o mare forță interioră pentru a-l înblanzi. Mai exersați, vă va face bine oricum.

ILISIE NICULINA, București (29 ani): Din scrisoarea dv. (fără-a pomeni frumoasă) permiteți-mi să citez excelenta poezie scrisă, conform

„Oare, dacă aceste poeme ar apărea într-o carte, m-ar impune ca mare poet român (cum cred că sint)? — ceva nu e în regulă (l. impunerea nu are o legătură neapărată și necesară cu „valoarea” — ea presupunând mai curând un concurs favorabil de împrejurări și acțiuni concertate în sensul reușitei succesului; 2. mare în raport cu cine? — cu vreun X supracritic, ori cu adevărații mari — Eminescu, Macedonski, Blaga ș.a.). La întrebarea dv., prăpita ca formulare dar curvă justificată, răspund că în zona poeziei „urales”. Ce-o mai fi făcând acesta?... Cine-oi fi fiind de fapt dv., cel care semnați astăzi cu pseudonim? Cit despre „păgînă”, aveți o părere exagerată despre puterea mea de „intervenție”. Trimiteti însă, mai, întâi, datele personale.

B. L. Brasov: Căruți „concurs” (de care n-am cunoștință) îi cu destinul conform mențiunii de pe pic, aceste poezii? Textele au în general finută, o anumite altitudine a rostirii; unele sint însă neîmplinite, trunchiate, oprite înainte de rezolvarea sensului (Prematernă, Fiores), altele păcătuiesc prin explicite („Privirea ta mă-nlănuie / În basmele călătoră strînsă bine, / Ce-a vezi desprinde-mă-va / Numai ție”, în Ceată de dor). Promițătoare tentativa din Rondel rotund (cuvintul cu care începe al doilea vers este însă neotrivit, strică ritmul, apoi e prea „greu” și obturată, fontetic) frumusețea reală a următoarelor două versuri: „Zori, zorele, zorzole! / Bezmetice se roteșc, / Cerul clar și ud bolțes / Stiele mici și pace stie / Eu din apă fac inele, / Șterec mirări roșec / Zori, zorele, zorzole / Ochi de-oglinzi imi rotunjesc // Sori zgolbi prin bucle, lele, / Fluturi albi rostogolesc // Sonetele se-neerutesc / Tu străbi buzele mele?” „Zori, zorele, zorzole...”. O mențune ș: pentru frumosul joc din Ieonă și pe stielă: „Lumină, lumină / Dulos cristalin / De paseri zburată / Inaltă și plină / Lumină cerată, / Lumină depășită / În lacrimă mă-mbată, / Va apăia de lină, / Lumină mirată / Lumină senină / Blind înflorată / Alina-al-mălină / Lumină ratată / Și albă și lină / Tu tot și tu totă / Și-o umbră de vină” (nu am citat-o separat deoarece poezia română contemporană a produs numeroase capodopere în sfera „cintării luminii” — Ioan Alexandru, Cezar Bălaș, Adrian Păunescu, Cezar Țăneanu, Daniel Turcea, Constanta Buzea ș.a. — fată de care textul dv. nu se individualizează.

OLARU TRAIAN, com. Plopor, Gorj: Emoționantă povestea cuiva care, copil bolnavicios fiind și trebuind să fie protejat de toate cele, a ajuns să „urască” natura; pentru ca apoi, descoperind-o, să-și descopere sufletul și să ajungă să simtă poezia. Este limpede că aveți o mare disponibilitate pentru trăiri poetice, dar „incercările” dv. sint încă stințate și firave. Peșagul poeziei e năvălas, își trebuie o mare forță interioră pentru a-l înblanzi. Mai exersați, vă va face bine oricum.

ILISIE NICULINA, București (29 ani): Din scrisoarea dv. (fără-a pomeni frumoasă) permiteți-mi să citez excelenta poezie scrisă, conform

Nopti Inlunata

Și chiar dacă am izbucit
— nu credem în fel de arbore
— lund-ne după cit de mult și se lungesc
în noptile inlunate satanic umbre
— cu ce ne-am alege la urma urmelor
și izbida care ar fi
de vreme ce umbrele nu sint decit niște fumuri,
niște păsări moarte cu care vom fi ștersi
din oglinzi,
de vreme ce atât de puține lucruri
sint posibile între copertile acestei lumi
incit ne simim, neavind incotro,
niște săbii scose din teacă degeaba,
cu ce ne-am alege, te întreb,
cînd pină și pe lubitele zellor le mușcă
— se inerează și ele
așa cum se opresc din galop cail
— și cînd nici măcar coriile
nu pot trăi mai mult de o sută de ani
în această lume care ne găzduiește
și care se derulează cu repeziunea
imașinilor la cinematograful
cînd aparatul este dat prea repede.

Primăvara

Primăvara cu toate robinetele deschise
de parcă nu ar mai fi fost

de o mie de ani primăvara —
și fluturi pecați în zăle de aur,
în căutarea eternului țel.
S-au luminat finarele, goite de nutreț,
la fel ca femeile în urma nașterii
sau după ce se spală cu busuioie
în spatele bucătarilor
și bocănesc prin lăvezi fonoaioase
pină seara, firzi, cînd încep să se vaiele,
în călduri, broțecii — zurgălăii de ceramică
ai lunii.
Este tot mai laic nechezatul calilor,
iar văduvele — cele mai trecute la față
decit la trupe — au aruncat din nou
lungie crucele de transmisie dintre ele
și bărbaiți lor pringibind prin intinericul
aidoma celui din podurile afumate
ale caselor.

Zboară cu aripi
de coșci de munte speriat miresele,
zboară fetele din celiville uitate deschise
și puii din curburile
în care numai ouăle păsărilor ce încă
— mai cred
ce cerul este un arbore crescut între
— aripile lor
au coaja abstrăctă. E primăvara
și dacă, privind spre păduri, mi-ar inverzi
de sprinceană
ar începe și ale tale, doamne, să inverzească.

Adrian Circiu

mărturisirii, la 14 ani: „Vas de lut, antropomor-
m / Clopit de timp cu migală, / Chip de fată,
/ Față de fată / Simț de fată / Cu ochii ei orbi,
/ Mîni de fată / Simț de fată / Trup de lut”
(Vas antropomorf). Din poeziile mai recente as
menționa, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-
tului și rău / Cu gînduri asculte de-n călău /
Eternitatea nimelilor din Odiseea / Dar scrip-
țurii lui sularu prin pite / că totul se va
arania, pentru timbrul personalității. O soap-
te pe Muntele Plesuș (sintetizată conștient, prob-
abil, de inflexiunile păneșciene): „Ploua mis-

